

"נקודה טובה" - מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

גיליון 29 - שנת תשפ"ז גיליון "בהר- בחוקותי" - כב' אייר תשפ"ז, 9 למאי 2026.

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "בהר- בחוקותי" - סודה של הספירה

בפרשתנו אנו פוגשים את מצוות ספירת שנות השמיטה והיובל. וכך, כל שנה שביעית היא שנת שמיטה ואחרי שבעה מחזורים מגיעה השנה החמישים - שנת היובל.¹ והדברים מתכתבים עם ספירת העומר ועם ספירת ימי הטומאה של הטמא, לקראת טהרתו האישית.

מהו הרעיון העומד בבסיסן של ספירות אלה?!

ספירות מחזורי השמיטה והיובל נעשות ברמת הלאומית על ידי בית הדין ואילו ספירת העומר, למרות שהיא ספירה כללית, מתבצעת על ידי כל אחד ואחד. ספירת העומר מתבצעת על ידי אמירה בפה ואילו הספירה לטהרה אישית הינה תודעתית, ללא כל הכרזה.

ובכל זאת, למרות השונות הרבה, מהו המשותף לכל הספירות הללו?!

כל הספירות מתארות ריתמוס/קצב של חיים ושל תהליך, כל אחת על פי דרכה.

מחזור השמיטות והיובל מגדיר מחזור כלכלי בן 50 שנה, שבסיומו הקרקעות שנמכרו חוזרות לבעליהן והעבדים משתחררים. מעין ריסטארט כלכלי לאומי, הנותן הזדמנות שניה ומחזיר אותנו לנקודת ההתחלה. וכך, אדם שמטה ידו ונאלץ למכור את הקרקע שלו - את אמצעי היצור שלו, זוכה ביובל להתחלה חדשה (כי המכירה היתה למספר שנים בלבד, עד היובל). וכך הדבר גם לגבי למי שנמכר לעבדות כדי לשלם את חובותיו.

ספירת העומר גם היא עוסקת בלוח זמנים קבוע ומוגדר בתקופה שבין פסח לשבועות אבל כאן המימד של ההתקדמות הוא אישי. תקופה זו מזמינה את האדם לעלות ולהתעלות לקראת חג מתן תורה - חג החירות הרוחנית. המסע מסתיים לקראת היום ה- 50, אולם קצב ההתקדמות והעבודה, בעבודת הנפש, הם אישיים.

והספירה לטהרה - היא ספירה אישית לגמרי מבחינת מועדה, אורכה ומטרתה. עד כדי כך, שאם באמצע הדרך מתגלים שוב סימני טומאה, נאלץ הטמא לסתור את ספירתו ולהתחיל מהתחלה.

מן הדברים עולה כי ספירת השמיטה והיובל מציינת מחזור כלכלי לאומי. ספירת העומר, מציינת הזדמנות להתעלות רוחנית - מעין מירוץ משותף, שאינו תחרותי. ואילו הספירה לטהרה עוסקת בתהליך ריפוי פנימי ואישי, שלעיתים מתקיים בין האדם לבין עצמו - פנימה (ולעיתים אף מחייבת גלות מחוץ למחנה - כמו במצורע).

הבה נרחיב מעט את היריעה. השעון הביולוגי הפנימי שלנו מנהל את התהליכים שבגופינו ונותן לנו את הקצב של היום והלילה ומחזור ימי השבוע נותן לנו את קצב העבודה/מנוחה. ומעל כל אלה לוח השנה, מוביל אותנו לאורך עונות השנה, אל חגים ומועדים בעלי משמעות רוחנית.² בתוך לוח השנה נוכל לשבץ את הקצב/תהליך של ספירת העומר - כתהליך אישי בתוך לוח כללי, המוביל ומעלה

¹ בשנת השמיטה ישנו איסור על עבודת הקרקע (אמירה כללית שבצידה הרבה פרטי דינים) ובשנת היובל, נוסף על היותה שנת שמיטה, משתחררים העבדים העבריים והקרקעות שנמכרו, חוזרות למוכר.

² ובהם גם ראש החודש - חג ההתחדשות.

"נקודה טובה" - מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

אותנו אל חג מתן תורה. ומעל השעון/הלוח השנתי, נמצא את מחזור השמיטה והיובל הלאומי הסובב כל 50 שנה.

בתוך כל הקצב הגדול והמשולב הזה מתנהל האדם בקצב אישי של קירבה וריחוק. כך הדבר במערכת היחסים שבין איש לאשתו (נושא הנידה) וכך הדבר בין האדם לבוראו בנושא הטומאה והטהרה - תחום שכיום כמעט אינו נוהג הלכה למעשה. וכנראה כך הדבר גם במערכות יחסים ובתחומי חיים נוספים של חיינו.

סודו של הקצב הוא ביכולת של כל אחד מאיתנו להסתנכרן אליו. להיות מובל ולהפוך למוביל. להיות מובל - להיכנס לקצב של ימי הספירה, ספירת העומר (לשם דוגמה). ולהפוך למוביל - לפעול ולעשות עבודה אישית של שינוי והתעלות בימים אלה ולנצל את זמן האיכות הסגולי הזה.

זהו סודן של הספירות השונות, הנותנות לא רק מדידת זמן אלא גם יוצרות את קצב החיים. קצב המסייע לנו להתמודד עם המחזוריות המשעממת של עוד יום ועוד יום. לעצב את הזמן ולפסוע בתוכו. להתחדש ולהתקדם ולצקת בו תוכן ומשמעות. כל ספירה ומטרתה. יש שנועדה לאזן את החברה (שמיטה ויובל), יש שמקדמת את האדם (ספירת העומר), ויש שמרפאת את הנפש - לטהרה.

והעיקר הוא - להיכנס אל הקצב.

נחתום בשיר "ירדה השבת" של יהושע רבינוב (לחן: דוד זהבי), המתאר את הרגעים המרטיטים בהם השמש אומרת - שקיעה, השעון הביולוגי אומר: "ערב והלוח היהודי אומר: עכשיו נכנסת קדושת השבת. עוצרים את העבודה ומקבלים את פני שבת המלכה. שלושת השעונים הללו מסתנכרנים למקצב של האטה ומזמינים את הנשמה העברית הנאצלת, כלשון המשורר, לרוגע ושמחה ומנוחת הנפש והגוף.

יְרֵדָה הַשַּׁבָּת אֶל בְּקַעַת גִּנוֹסָר,

וְנִיחוּחַ עֵתִיק בְּשׂוּלֶיהָ.

וַיַּעֲמְדוּ מִסָּבִיב הָרָרִים שׁוֹשְׁבֵינֵים

לְשֵׁאת אֲדָרְתָּהּ הַזֹּהֶבֶת.

תַּעֲלֶינָה יוֹנִים מִכְנָרֶת הַיָּם,

קִבֵּל אֶת רוּחָהּ הַלֹּהֶבֶת.

נִשְׁקָה הַשַּׁבָּת לְרֹאשׁוֹ שֶׁל הַבְּרוּשׁ,

לְאַזּוֹב שְׁבִסְלַע נִשְׁקָה.

...וַיִּמְשֹׁךְ אֶז הַתּוֹר בְּקוֹלוֹ הַמְּתוֹק

חֲמֻדַּת כְּסוּפִין מַעֲדָנֶת.

הִרְטִיטָה שַׁבָּת בְּחִנָּה הַגָּנוּז

עֵינֵי חֲלוֹנוֹת מִכָּל עֵבֶר.

...וְהִיתָה הָעֵדָנָה בְּבִקְעַת גִּנוֹסָר

לְנִשְׁמַת עֵבְרִיּוֹת נֶאֱצָלֶת.

"נקודה טובה" - מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

מברכת שבת שלום

משה רוט

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חברים.**